

Tussentijdse evaluatie Strategienota 2021-2025 Waardlanden

29 september 2025
Inez van Kronenberg

**Gemeente Hardinxveld-
Giessendam**

Waar gaan we het over hebben?

1. Effecten beleid adhv **Afvaldriehoek**

- a. Milieu
- b. Tevredenheid inwoners (service)
- c. Financieel

2 Ontwikkgedrag

3 Conclusies

- a. Tien aandachtspunten Strategienota
- b. Opvolging actiepunten & nieuwe Strategienota (Jürgen Rau, directeur Waardlanden)

Vragen? Na elk onderdeel (5 min.)

Bronnen

1. Waardlanden

- Applicaties: Power BI, AfvalRIS, Uniwin en Tardif
- Begrotingen, jaarrekeningen, Jaarmagazines, activiteiten en projecten

2. Bewonersonderzoek jan '25

- Online enquête onder 5.131 inwoners, waarvan 740 uit Hardinxveld-Giessendam
- Straatgesprekken met 87 inwoners, waarvan 22 uit Hardinxveld-Giessendam

3. Gesprekken betrokkenen

- *Gemeenten*: contactambtenaren, communicatieadviseurs & wijkteams/serviceteams
- *Waardlanden*: projectorganisatie, beleidsmedewerker, informatiemanager, toezichthouders, milieucoaches, buitendienst, manager milieustraten, financieel adviseur en controller

4. Onderzoeken gemeenten NL

1a MILIEU

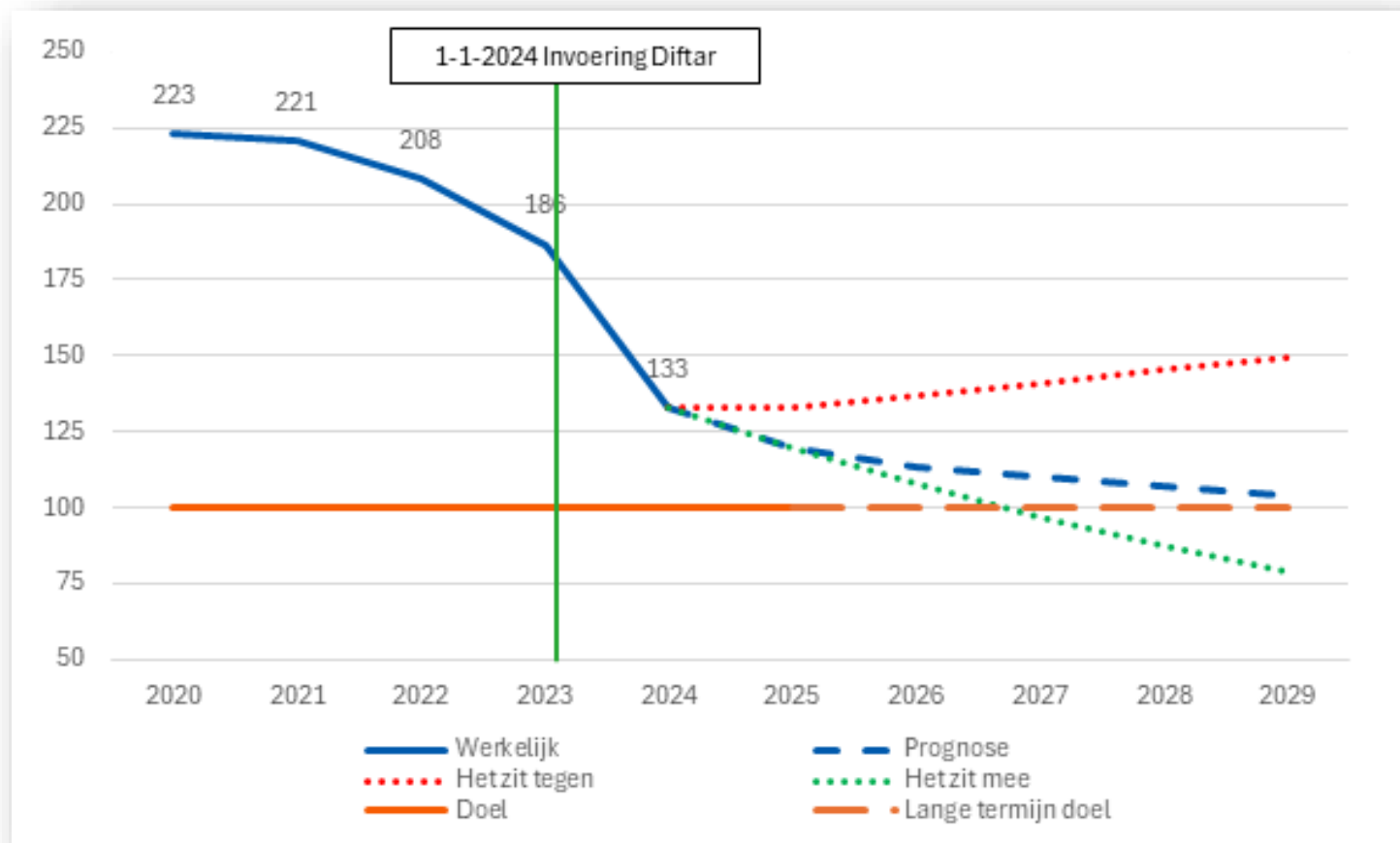
Aanbod 2020 t/m 2024

Totaal aanbod afval/grondstoffen

- Daling van 629 naar 450 kg/inw, sterkste afname in 2024 (- 91 kg/inw)

Restafval

- Daling van 223 naar 133 kg/inw
- Doel niet gehaald (100 kg/inw)
- Vergelijking gemeenten NL
 - Gelijk aan gemiddelde benchmark NVRD
 - Meer dan gemiddelde weinig stedelijke diftargemeenten (82 kg/inw)

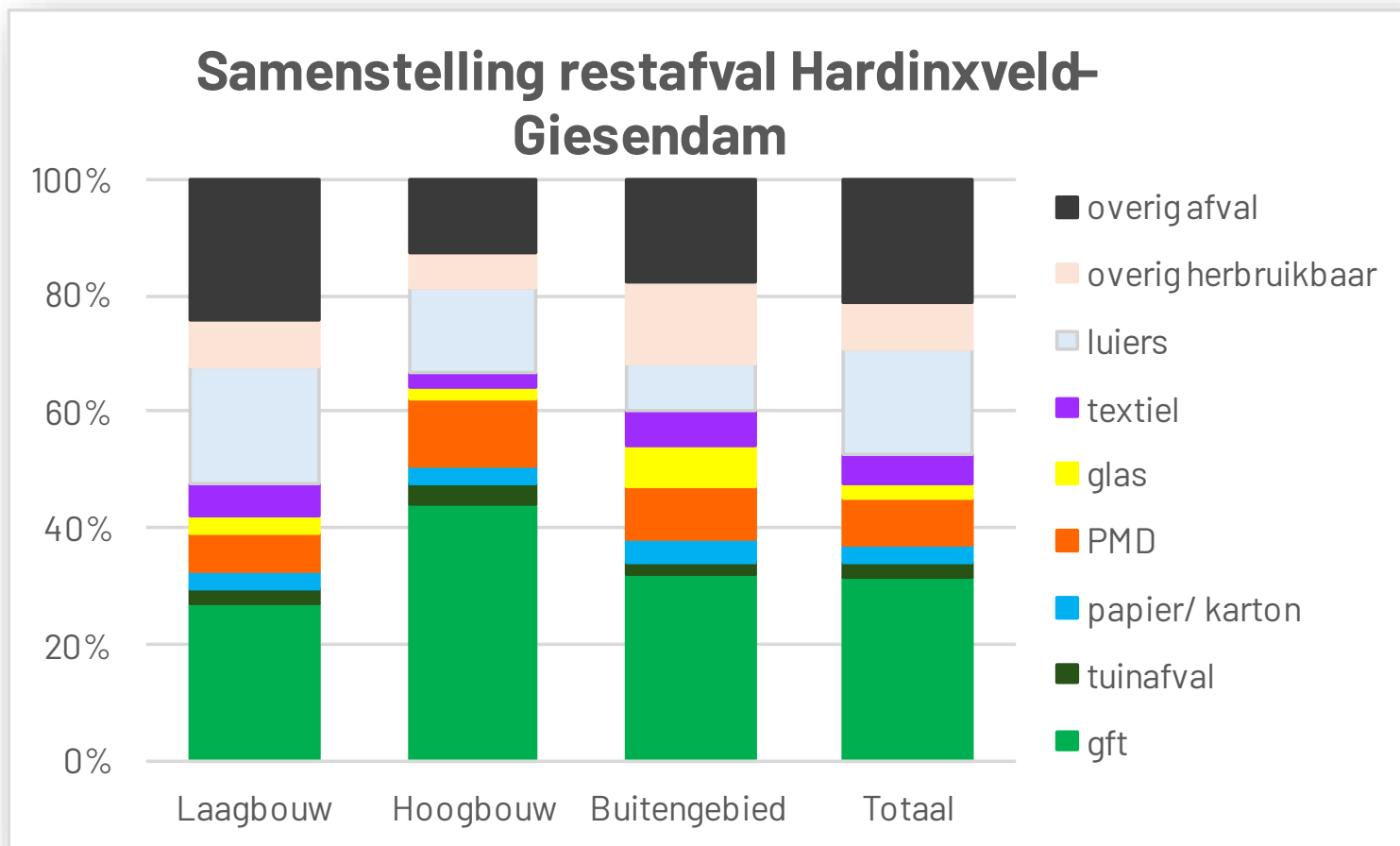

Frequentie aanbod restafval

Gemiddeld aantal keren per adres	Gorinchem	Hardinxveld-Giessendam	Molenlanden	VHL (geen diftar)
Hoogbouw stortingen ondergronds	70	50	40	103
Laagbouw stortingen ondergronds	34	21	20	77
Buitengebied ledigingen minicontainers	10	8	9	13

Samenstelling fijn restafval H-G 2024 (vóór nascheiding pmd hoogbouw)

- 21% is 'echt' restafval
- Vooral gft en tuinafval (34%) en luiers (19%) in restafval
- T.o.v. drie andere gemeenten in restafval
 - veel textiel
 - veel gft bij hoogbouw
 - veel wegwerpluiers (net als Molenlanden)

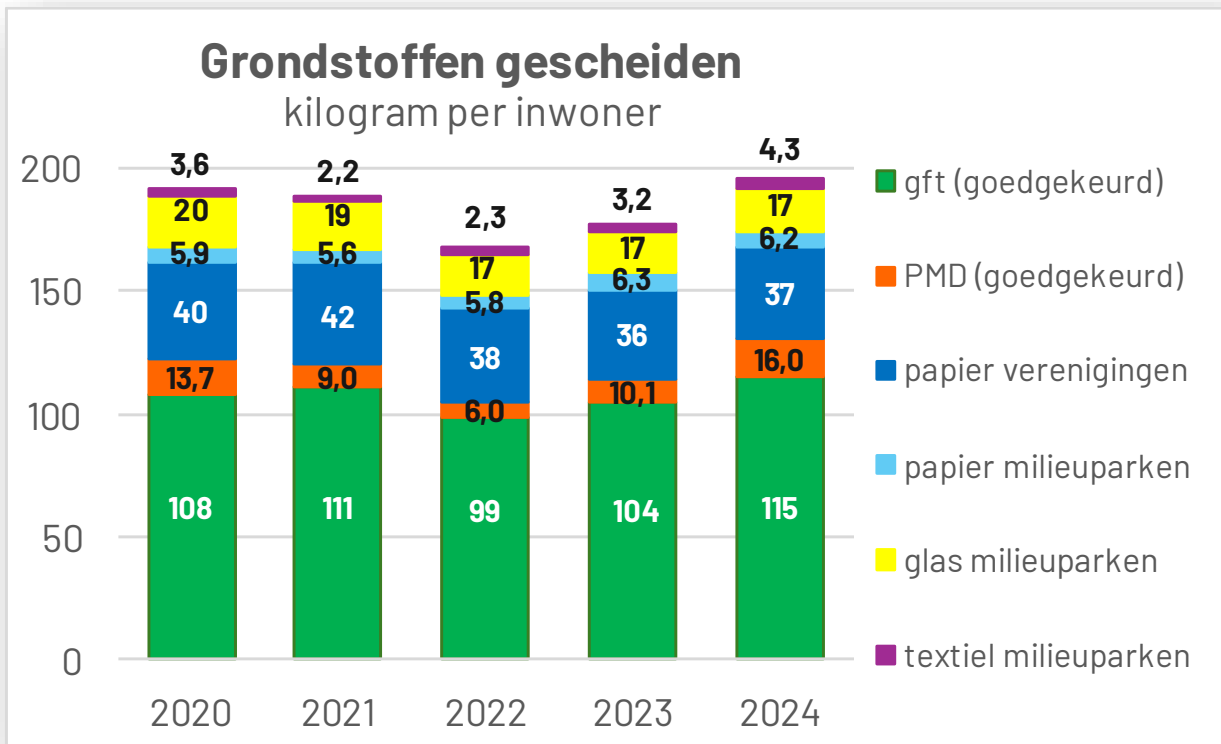
Ontwikkelingen babyluiers en incontinentiemateriaal

- **Meer** luiers in restafval H-G (19%) dan gemiddeld NL (8%)
- **Recycling ARN Weurt**
 - babyluiers: herbruikbaar plastic en bio-energie
 - incontinentiemateriaal: medicijnresten bemoeilijken recycling
 - gaat uitbreiden
- **UPV 2026**: meer capaciteit in NL verwacht
- **Afvalpreventie**
 - Gebruik van wasbare luiers
 - Training eerder zindelijk (Plasklas)

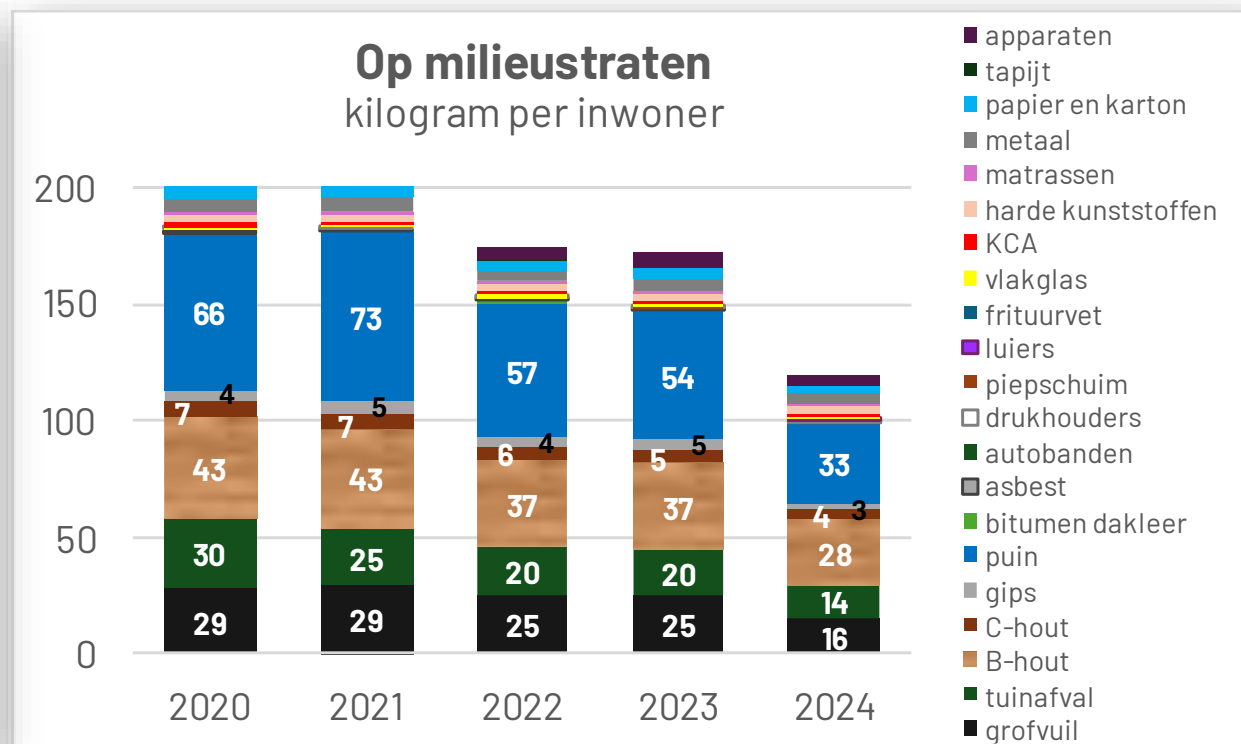

Aanbod grondstoffen

aan huis & milieuparkjes

milieustraten

Kwaliteit grondstoffen

Ontwikkelingen H-G 2024 tov 2020

- **Pmd** Verbeterd: vervuiling van 43% naar 30%
(NL gemiddeld 30%)
- **Gft** Verbeterd: vervuiling van 3,6% naar 0,9%
(NL gemiddeld 2,8%)
- **Textiel** Verminderd: vervuiling van 6,9% naar 8,9%

1b FINANCIËEL

Strategienota: uitgaven t.o.v. begroting

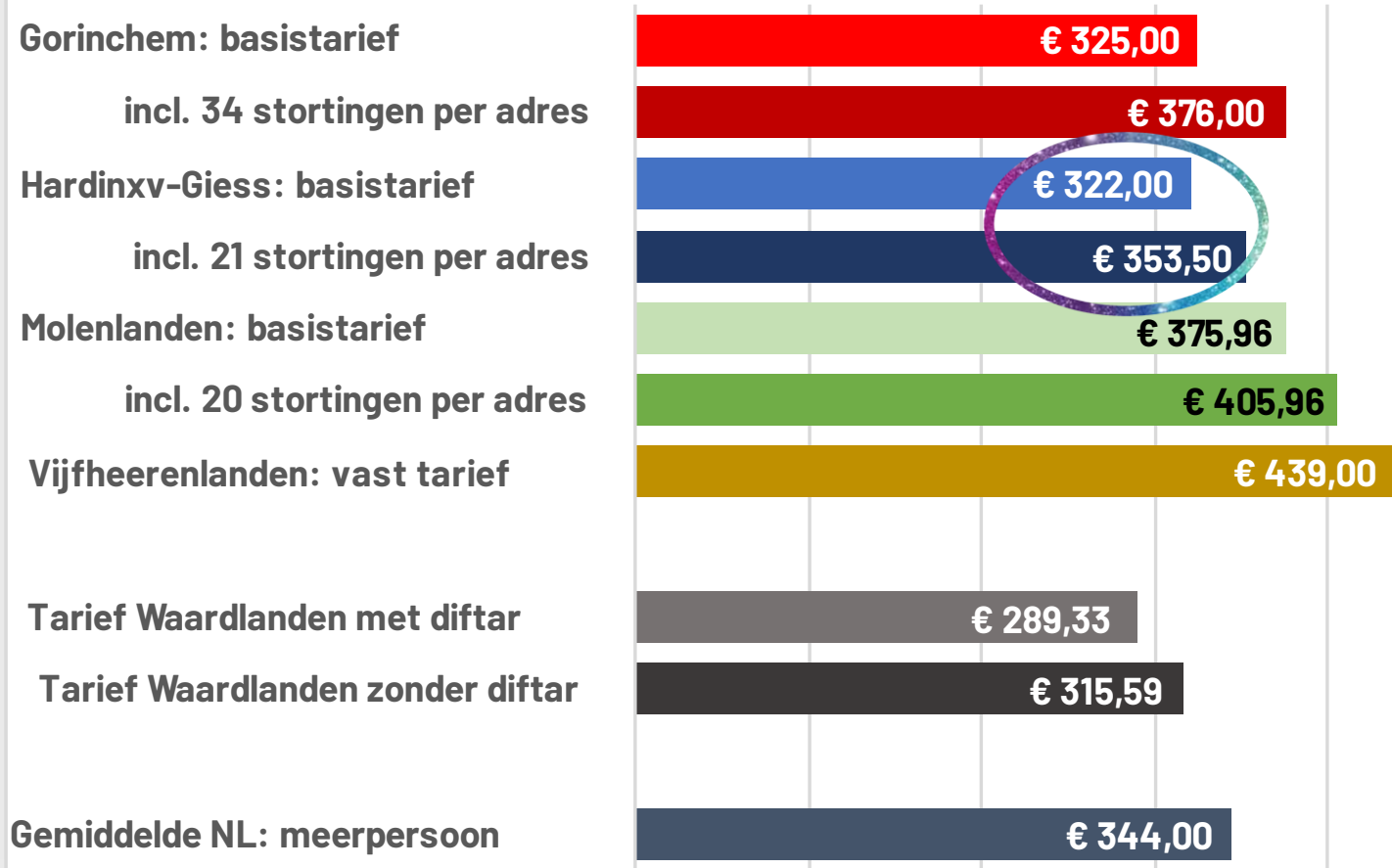
- **Uitgaven binnen begroting**
voor investeringen, implementatie en structurele kosten
- **Resterend budget nodig voor afronden acties**
van Strategienota

'Minder meer kosten'

Kosten verwerking afval/grondstoffen	Kosten 2024	Kosten 2024 bij ongewijzigd beleid (tarief 2024 x hoeveelheid afval/grondstoffen 2020)	Besparing door nieuw beleid
Milieustraten	€ 935.000	€ 1.425.000	- € 490.000
Milieuparkjes	- € 175.000	- € 180.000	€ 5.000
Aan huis opgehaald	€ 3.515.000	€ 5.325.000	- € 1.810.000
Vershil	€ 4.275.000	€ 6.570.000	- € 2.295.000

Afvalstoffenheffing

Vergelijking afvalstoffenheffing 2024 (gemiddeld
meerpersoonshuishouden laagbouw in kernen)

Afvalstoffenheffing
= tarief Waardlanden
+ kosten gemeenten
bv. voor voorlichting,
opruimen bijplaatsingen,
personeelskosten,
kijtschelding en btw

1 C MENING INWONERS

Tevredenheid inwoners

Afvalinzameling	Gorinchem	Hardinxveld-Giessendam	Molenlanden	Vijfheeren-landen
Enquête 2020	7,7	7,6	7,6	7,6
Enquête 2025	6,4	6,4	6,6	7,0
Straatgesprekken 2025	7,3			

Veranderingen	Gorinchem	Hardinxveld-Giessendam	Molenlanden	Vijfheeren-landen
Enquête 2025	5,6	5,7	5,9	6,3

51% inwoners H-G is even tevreden of meer tevreden
44% is minder tevreden dan vóór veranderingen

Tevredenheid inwoners H-G

- **Nauwelijks verschillen** tussen (diftar)gemeenten
- **Tevredenheid overheerst** over meeste veranderingen
- **Ontevredenheid over**
 1. Ophaalservice grof vuil
 2. Langer bewaren restafval
 3. Moeite om afval te scheiden
 4. Gebruik milieupas
 5. Bijplaatsing/dump
- 6. Minste tevredenheid over milieustraat H-G vanwege klantvriendelijkheid, kosten & aanbodgemak

H-G	62% tevreden
Gorinchem	67% tevreden
Vianen	72% tevreden
Groot Ammers	74% tevreden
Leerdam	74% tevreden
Kringloopplein	78% tevreden

Tevredenheid inwoners H-G

Straatgesprekken

- Weekmarkt Houweningeplaats in Neder-Hardinxveld
- Zaterdag 1 februari 2025
- 22 inwoners gesproken

Bevindingen

- 'Alles is goed geregeld'
- Regels voor sommige mensen te ingewikkeld
- Jammer dat pmd bij flats bij restafval moet

Vragen over resultaten Afvaldriehoek?

2 ONTWIJKGEDRAG

Ontwikkroutes restafval H-G

Prullenbakken

Ja. Bakken voller op enkele locaties (winkel/bushalte).

Nulaanbieders

Ja. Geen restafval door 10% laagbouw en 11% hoogbouw (Incl. leegstand woningen).

Afvaltoerisme

Ja. Inwoners gooien weleens restafval weg op werk, familie/vrienden (24%) en 14% weleens in verkeerde container/bak (14%).

Bijplaatsing

Tijdelijk. Nu hetzelfde als voorheen. Toch ergert 60% inwoners zich aan bijgeplaatst grofvuil.

Afvaldump

Nee. Hoeveelheid niet veranderd. Toch ergert 51% inwoners zich aan meer dump.

Zwerfafval

Nee. Halfjaarlijkse metingen telkens gewenste kwaliteit; aantallen stijgen wel tussen '22 en '24.

Ontwikkgedrag

Prullenbakken

- Geen vergelijkingscijfers
- Wel signalen andere diftargemeenten NL dat bakken op bepaalde locaties (iets) voller zijn

Nulaanbieders

- Diftargemeenten gemiddeld NL: 2% tot 5%
- Bij zeer goede afvalscheiding: 20% tot 25%
- VHL (geen diftar): 3% laagbouw en 7% hoogbouw

Nulaanbieders

Onderzoek

veel nulaanbieders hebben weinig restafval
en delen bv grijze container met anderen

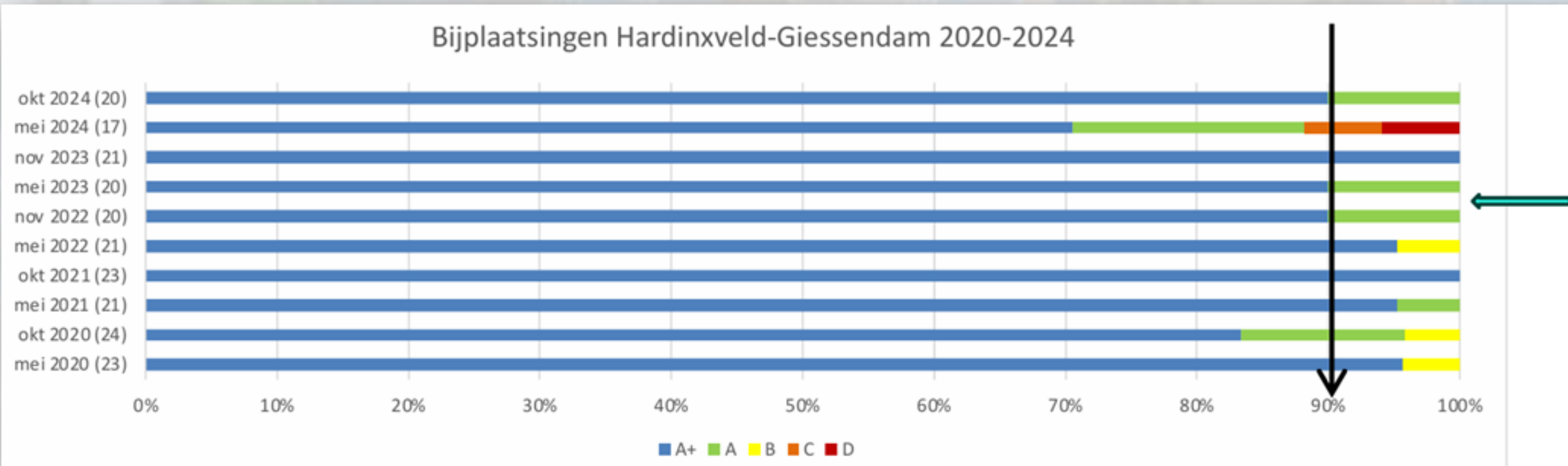
→ **nulaanbod is combinatie**

- **Ongewenst gedrag**
- **Gewenst gedrag**

ontwijkgedrag
afvalpreventie
en goede afvalscheiding

Bijplaatsing: metingen

- Niveau A+ of A in alle meetronden
- Behalve in mei '24 (niveau C)

Vragen over ontwikkelgedrag?

3 CONCLUSIE

Aandachtspunten Strategienota – (deels) opgelost

✓ Opgelost

- Inwoners betalen niet meer ten onterechte voor bedrijfsafval en restafval buurgemeenten (afvaltoerisme) door milieupas
- Kringloopgoederen gaan op milieustraat in aparte container
- Kringloopplein Nieuw-Lekkerland dichterbij voor inwoners westkant

± Deels opgelost

- Doel restafval nog niet bereikt en nog steeds veel grondstoffen in restafval (vooral gft en luiers)
- Opening Kringloopplein Nieuw-Lekkerland & Ecopark Groot-Ammers; lopende studies naar verbetering voorzieningen overige milieustraten

Aandachtspunten – nog niet opgelost

X Nog niet opgelost

- Nog steeds veel vervuiling in grondstoffen, met name textiel en pmd
- Nog steeds ergeren veel inwoners zich aan bijplaatsing
- In 2025 aandacht voor voorlichting preventie & hergebruik

Opvolging openstaande actiepunten

Vragen?

Einde

Avalon
advies